

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4651a-17>

3. Загурський // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. – 2014. – Вип. 34. – С. 303-314. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apvchzu_2014_34_35.

Біденчук Т. М.

курсант

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник – доцент

*кафедри цивільного права та процесу
к.ю.н. Юніна М.П.*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ПРИПИНЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Економіка нашої держави наразі перебуває у стані розвитку, наслідком чого є існування нагальної потреби у вдосконаленні правових норм, які регулюють господарську діяльність суб'єктів господарювання. Особливою мірою це стосується правових норм, що регулюють механізм та порядок здійснення припинення діяльності суб'єктів господарювання, який наразі, на нашу думку, потребує удосконалення.

Механізм державної реєстрації припинення діяльності суб'єкта господарювання регулюється Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців».

Відповідно до ст. 33 вказаного Закону юридична особа припиняється в результаті передання всього свого майна, прав та обов'язків іншим юридичним особам- правонаступникам у результаті злиття, приєднання, поділу, перетворення (реорганізації) або в результаті ліквідації за рішенням, прийнятим засновниками (учасниками) юридичної особи або уповноваженим ними органом, за судовим рішенням або за рішенням органу державної влади, прийнятим у випадках, передбачених законом [2].

Юридична особа вважається такою, що припинилася, з дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи.

Юридична особа повинна подати наступні документи, що є підставою виконання державним реєстратором певного запису:

1) оригінал або нотаріально засвідчена копія рішення засновників (учасників) або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи;

2) документ, що підтверджує внесення плати за публікацію

повідомлення про прийняття засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом рішення щодо припинення юридичної особи у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації;

3) документ, який підтверджує одержання згоди відповідних органів державної влади на припинення юридичної особи (у деяких випадках встановлених Законом);

4) рішення щодо припинення юридичної особи підписане уповноваженими особами юридичної особи або юридичних осіб, що припиняються, та юридичної особи- правонаступника у разі припинення юридичної особи шляхом злиття або приєднання. Додатково державному реєстратору пред'являється паспорт громадянина України або паспортний документ особи, яка згідно з відомостями, внесеними до Єдиного державного реєстру, має право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності [7].

При цьому державний реєстратор не має права вимагати додаткові документи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи. Проте якщо документи подані за неналежним місцем проведення державної реєстрації припинення юридичної особи за рішенням засновників юридичної особи або уповноваженого ними органу або документи не відповідають вимогам, які встановлені частиною першою статті 8 «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців», якщо рішення щодо припинення юридичної особи не підписане уповноваженими особами юридичної особи та юридичної особи- правонаступника, або документи подані не у повному обсязі, реєстратор має право залишити без розгляду подані документи

Визначення місця проведення державної реєстрації припинення юридичної особи при цьому повинно проводитись з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України «Про порядок припинення підприємницької діяльності та незалежної професійної діяльності особами, які переселилися з тимчасово окупованої території, за їх рішенням». У відповідності з вказаною Постановою реєстрація припинення юридичних осіб, які переселилися з тимчасово окупованої території, місцем проживання яких (за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців) є тимчасово окупована територія, за рішенням таких осіб здійснюється за місцем їх перебування, зареєстрованим відповідно до законодавства [4].

Наразі у законодавстві, що регулює механізм та порядок припинення державної реєстрації суб'єктів господарювання, відбулися певні зміни, зокрема, був прийнятий Закон України від 13.05.2014 № 1258-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичних осіб-підприємців за заявницьким принципом». Вказані зміни

спрямовані на спрощення та вдосконалення вказаної процедури. Так, сьогодні для реєстрації припинення підприємницької діяльності фізична особа-підприємець (або уповноважена особа) зобов'язана лише заповнити реєстраційну картку та подати (надіслати) її державному реєстратору; при цьому державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця проводиться реєстратором не пізніше наступного робочого дня з дати надходження реєстраційної картки [5].

Тобто зараз підприємцям, які бажають припинити свою діяльність, не потрібно подавати довідки органів Державної фіскальної служби про відсутність заборгованості із сплати податків, зборів та єдиного соціального внеску, не потрібно чекати на проведення та результати ліквідаційних перевірок. Для зняття з податкового обліку необхідно лише повідомлення від державного реєстратора про проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця із зазначенням номера та дати внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру та відсутність заборгованості перед бюджетом щодо сплати обов'язкових платежів та зборів.

Однак при цьому між нормами досліджуваного Закону та нормами Податкового кодексу існують суперечності в частині порядку проведення перевірок контролюючими органами суб'єктів господарювання, що припиняють свою діяльність.

У відповідності до п. 78.1.7. ч. 78.1. ст. 78 Податкового кодексу України підставою для проведення документальної позапланової перевірки, є початок процедури реорганізації юридичної особи (крім перетворення), припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця [1]. Однак на даний час провести перевірку контролюючим органам на підставі вказаної норми Кодексу фактично не можливо, оскільки сама процедура припинення підприємницької діяльності триває не більше одного-двох днів. Більше того органи Міністерства доходів і зборів України інформацію щодо процедури припинення отримують вже після її завершення. Також ч. 78.1. ст. 78 Податкового кодексу така підстава для проведення позапланової перевірки фізичної особи-підприємця як отримання інформації про проведення державної реєстрації припинення його підприємницької діяльності не передбачена [1]. Отже, після внесення державним реєстратором в Єдиний реєстр запису про припинення діяльності фізичної особи-підприємця контролюючі органи не мають права проводити позапланові перевірки такого підприємця.

Однак на практиці непоодинокими є випадки, коли контролюючі органи, зважаючи на відсутність в законодавстві підстав для проведення перевірки, вимагають від фізичної особи-підприємця подання заяви для ініціювання такої перевірки, мотивуючи це тим, що проведення такої перевірки за ініціативою підприємця значно скоротить процедуру припинення його діяльності. Також досить часто підприємці продовжують

отримувати повідомлення про заборгованість перед бюджетом, незважаючи на виконання всіх необхідних умов для припинення своєї діяльності. І з цього видно, що процедура перевірки на практиці затягується на невизначений строк.

Таким чином, можна дійти висновку, що незважаючи на зміни, що відбулися у чинному законодавстві щодо спрощення процедури припинення діяльності суб'єктів господарювання, на жаль, таке спрощення існує лише в теорії. Зважаючи на вказані недоліки, досліджуваний механізм потребує вдосконалення та доопрацювання, що, сподіваємось, буде зроблено найближчим часом.

1. Податковий кодекс України: закон України від 02.12.2010 р. № 2755-17. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 20.04.2018).

2. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15> (дата звернення: 20.04.2018).

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичних осіб-підприємців за заявницьким принципом: закон України від 13.05.2014 р. № 1258-VII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1258-18> (дата звернення: 20.04.2018)

4. Про порядок припинення підприємницької діяльності та незалежної професійної діяльності особами, які переселилися з тимчасово окупованої території, за їх рішенням: постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 541. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/541-2014-p> (дата звернення: 20.04.2018).

5. Роз'яснення Міністерства доходів і зборів України від 10 липня 2014 року «Основні зміни у порядку проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичних осіб-підприємців» URL: <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/4871-1007.html> (дата звернення: 20.04.2018).

6. Державна реєстрація припинення юридичної особи. URL: https://vuzlit.ru/1371739/derzhavna_reyestratsiya_pripinennya_yuridichnoyi_osobi (дата звернення: 20.04.2018).

7. Документи, що подаються для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників щодо припинення юридичної особи. URL: http://radekhivreestr.at.ua/news/dokumenty_shho_podajutsja_dlja_vnesennja_do_edinogo_derzhavnogo_reestru_zapisu_pro_rishennja_zasnovnikiv_uchasnik/2015-01-16-68 (дата звернення: 20.04.2018).